

Fylkesmannen i Troms
Romssa Fylkkamánni

Tilrettelegging av barnehagetilbudet for barn med nedsatt funksjonsevne

Regelverk og problemstillinger
Harald M Johansen

Barn med nedsatt funksjonsevne

- Delta i barnehagen på lik linje med andre barn
- Nedsatt funksjonsevne - Tap av, skade på, eller avvik i en kroppsdel, eller i en av kroppens psykologiske, fysiologiske eller biologiske funksjoner»
 - Eksempler: synshemming, bevegelseshemming, utviklingshemming og skjult funksjonshemming som astma, allergi og diabetes.
 - Avgrenses mot forhold som er av forbigående art, eks. et benbrudd

Regelverk

- Likestillings- og diskrimineringsloven (2018)
- FNs konvensjon om rettigheter for personer med nedsatt funksjonsevne (CRPD) art. 7 (barn med nedsatt funksjonsevne)
- Barnekonvensjonen art. 2 (diskrimineringsforbud) art. 3 (barnets beste) og art. 23 (funksjonshemmede barn)
- Barnehageloven § 2 og § 19 g
- Rammeplanen kap 7

Barnehageloven § 19 g

Kommunen skal sikre at barn med **nedsatt funksjonsevne** får et egnet **individuelt tilrettelagt barnehagetilbud**. Plikten til tilrettelegging omfatter ikke tiltak som innebærer en **uforholdsmessig byrde** for kommunen. Ved vurderingen av om tilretteleggingen innebærer en uforholdsmessig byrde, skal det særlig legges vekt på tilretteleggingens effekt for å nedbygge funksjonshemmende barrierer, de nødvendige kostnadene ved tilretteleggingen og virksomhetens ressurser.

Kommunen fatter **vedtak** om tilrettelegging av barnehagetilbudet til barn med nedsatt funksjonsevne.

Bakgrunn og endring

- Barnehageloven kapittel V A (fra 1. august 2016)
- Barnehageloven § 13 (rett til prioritet ved opptak)
- Plikt å treffe vedtak, klageadgang, ikke krav om søknad

Krav til dokumentasjon?

- Kommunen skal opplyse saken best mulig før vedtak fattes (fvl. § 17)
- Kommunen må innhente nødvendig dokumentasjon / gjøre nødvendige undersøkelser
- Vil variere fra sak til sak
 - Legeerklæringer
 - Uttalelse fra helsetjenesten
 - Uttalelse fra barnevernet
 - Uttalelse fra barnehagen – hvilke tiltak er forsøkt?
 - Uttalelse fra foreldrene (barnet)

Vedtaket

- Kommunen skal fatte vedtak
- Hva skal vedtaket inneholde? – Ingen føringer i barnehageloven
- Forvaltningsloven kapittel V om vedtak
 - Vedtaket skal begrunnes – fvl. § 24
 - Begrunnelsens innhold – fvl. § 25
 - Opplyse om klageadgang – fvl. § 27
 - Forhåndsvarsel – fvl. § 16)
- Det må fremkomme av vedtaket hva tilretteleggingen går ut på

Klage

- Fylkesmannen er klageinstans, jf. barnehageloven § 9 b
- Regler om klage i forvaltningsloven kap. 6
- Hvem har klagerett?
 - Utgangspunkt: foreldrene og barnet
 - Barnehagen i noen tilfeller, må anses som part eller ha rettslig klageinteresse - fvl. § 28
- Klage til likestillings- og diskrimineringsombudet (LDO) og Likestillings- og diskrimineringsnemnda (www.ldo.no / www.diskrimineringsnemnda.no)

Tilrettelegging i private barnehager

- Kan ikke pålegge en privat barnehage å tilrettelegge etter § 19 g
- Inngå avtale
- Dersom ikke mulig å få til avtale – kommunen må tilby plass i en annen barnehage

Rett til plass i en bestemt barnehage?

- Barnehageloven § 12
- Ingen rett til plass i nærmeste barnehage
- Skal legge vekt på barnets og foreldrenes ønsker og behov ved opptaket
- Gjelder også barn med nedsatt funksjonsevne
- Kommunen skal i størst mulig grad tilrettelegge i den barnehagen foreldrene ønsker
- Kommunen kan vurdere hvilken barnehage barnet skal få plass i
 - Hvor er det mest hensiktsmessig at det foretas en individuell tilrettelegging?
 - Kun hvis det er en uforholdsmessig byrde å tilby plass i barnehagen foreldrene ønsker

Uforholdsmessig byrde

- «Plikten til tilrettelegging omfatter ikke tiltak som innebærer en **uforholdsmessig byrde for kommunen**. Ved vurderingen av om tilretteleggingen innebærer en uforholdsmessig byrde, skal det særlig legges vekt på **tilretteleggingens effekt for å nedbygge funksjonshemmende barrierer**, de **nødvendige kostnadene** ved tilretteleggingen og **virksomhetens ressurser**.»
- Konkret helhetsvurdering

Fylkesmannens erfaringer

- «Nedsatt funksjonsevne»
- Dokumentasjon og kunnskap før vedtak
- Individuell vurdering
- Forholdet til §19a (spes.ped) og rammeplanen kap 7 (barn som trenger ekstra støtte)